

**Kivonat Miskolc megyei jogú Város Közgyűlése
1997.április 24-i ülésének jegyzőkönyvéből**

V-70/23.448/1997.sz.HATÁROZAT:

Tárgy: Országos Területfejlesztési Konceptió véleményezése.

A Közgyűlés megtárgyalta és az Országos Területfejlesztési Konceptió véleményezését az 1. sz. melléklet szerinti formában elfogadja.
A Közgyűlés utasítja a polgármestert, hogy a kialakított véleményt küldje meg a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszternek.

Felelős: Polgármester

Határidő: azonnal

Kmft.

**Dr.Szádeczki Zoltán sk.
jegyző**

**Kobold Tamás sk.
polgármester**

A kiadmány hitelül:

kiadó

Vélemény az Országos Területfejlesztési Konceptió tervezetéről

"Az Országos Területfejlesztési Konceptió az ország átfogó, távlati fejlesztését megalapozó és befolyásoló tervdokumentum, ami meghatározza az ország hosszú távú fejlesztési céljait, továbbá a fejlesztési programok kidolgozásához irányelveket, információkat biztosít, az ágazati és a kapcsolódó területi tervezés és a területfejlesztés szereplői számára."

Nagy jelentőségűnek tartjuk, hogy a magyar területfejlesztési gyakorlat minél összehangoltabb és hatékonyabb megvalósítása érdekében megszületik egy olyan dokumentum, mely a célok és irányok meghatározásával jelentősen segítheti a megyei, valamint a regionális programok kidolgozását, keret jellegénél fogva azonban lehetőséget biztosít a helyi sajátosságokat és adottságokat leginkább figyelembe vevő térségi fejlesztési programok kialakítására és támogatására. A területfejlesztés alapelveinél egyértelműen az európai normáknak megfelelő és az EU országok területfejlesztési gyakorlatában jól bevált elemeket tartalmazza.

A hosszú távú regionális fejlődés lehetséges irányainak meghatározása során úgy gondoljuk, hogy a polarizált fejlődés beavatkozás nélkül következik be. E dokumentumnak azt kell szolgálnia, hogy már középtávon meg kell célozni a közepesen koncentrált fejlődést, előkészítve ezzel a hosszú távon elérhető kiegyensúlyozott fejlődést.

Feltétlenül hangsúlyozandónak tartjuk, hogy már a közeljövőben a területfejlesztés közvetlen és közvetett eszközeinek is egyértelműen szolgálnia kell az országon belüli területi egyenlőtlenségek mérséklését.

Figyelemre méltó elemzést tartalmaz a koncepció az ország népességének alakulására vonatkozóan. A lakosságszám csökkenésénél mérsékeltebb ütemet prognosztizál, illetve jelez az északi térségekben. Meg kell jegyezzük, hogy ezek éppen az elmaradott területek és a mérsékeltebb népességcsökkenés jelentős részben a még ma is magas arányú cigány népszaporulat eredménye. Ezen rétegek teljes szociális és morális ellehetetlenülése külön intézkedést igényel.

Maximálisan egyetértünk azzal a megállapítással, hogy "Az észak-magyarországi régió gazdasági válságának megoldása érdekében kiemelten javasolt a Miskolci Egyetem preferált fejlesztése..." valamint, hogy "Szeged, Pécs, Debrecen, Miskolc és Veszprém kutatási bázisai kedvező adottságot jelentenek a regionális igényeket kielégítő innovációs központok kialakításához."

Éppen ezért tartjuk megdöbbentőnek azt a tényt, hogy az innovációs központokban szervezendő technológiai parkok létrehozásánál a fenti városok sorából már kihagyták Miskolcot.

Hatékony beavatkozás nélkül nagyon is reális veszélynek tartjuk amit a koncepció a gazdasági helyzettel kapcsolatban megfogalmaz, nevezetesen:

"Félő, hogy e folyamatok 5-6 éven keresztül további folytatódása visszafordíthatatlan, vagy csak nagyon nehezen megváltoztatható folyamatokat vált ki és Európa fejlettségi választóvonalára az ország közepére helyeződik át, s ez súlyos társadalmi feszültséget vált(hat) ki."

Éppen ezért elfogadhatatlan számukra az a helyzet, melyre a koncepció utal, hogy "valószínűsíthető, hogy az ipar nagytérségi differenciálódása tovább folytatódik, az ipari termelés súlypontja egyre inkább áttolódik az ország középső, illetve észak-nyugati felére."

Ugyan kiemeli az anyag, hogy "az észak-magyarországi régióban sürgető szerkezetváltás megvalósítását állami eszközökkel kiemelten kell támogatni", azonban ennek ellentmond a területfejlesztési hatású beruházások és támogatások 1997-99. évekre prognosztizált elosztását bemutató tábla. Ebből látható, hogy e térség a központi forrásokból ipar és szolgáltatásfejlesztésre, valamint a helyi fejlesztések támogatására az előző időszakhoz képest is jóval kevesebbet fog kapni, és a Kormány tulajdonképpen az M3-as megépítésével ill. a Közlekedésfejlesztésre juttatandó támogatás megháromszorozásával letudja a térség kiemelt állami támogatását.

Az iparfejlesztés területi feladatainál a koncepcióban foglaltak azt tükrözik, hogy a kormány tulajdonképpen lemond a Dunán inneni térségek iparfejlesztéséről, magára hagyva ezzel azokat a térségeket, ahol hatalmas ipari infrastruktúrák állnak rendelkezésre.

Az idegenforgalom fejlesztése, véleményünk szerint a legtöbb lehetőséget, illetve kitörési pontot jelentheti a térségnek, éppen ezért tartjuk szükségesnek, hogy a gyógy- és termáلتurizmus fejlesztési javaslatainál feltétlenül szerepeljenek a megyénkben található gyógy- és termálfürdők így Miskolc-Tapolca, Mezőkövesd stb.

A területfejlesztés egyik legfőbb célja, hogy megfelelő feltételeket biztosítson az egyes térségek gazdasági, társadalmi fejlődéséhez. Ennek igen fontos eleme az üzleti, pénzügyi szolgáltatások fejlesztése. Különösen fontos ennek a tevékenységnek az erősítése, a gazdasági válsághelyzetben lévő régiókban. Ezeken a területeken a koncepcióban megfogalmazottak jelentős mértékben elősegíthetik az esélyegyenlőségek javulását.

A területfejlesztés térségi dimenzióinak meghatározásánál a beavatkozási térségtípusokkal egyetértünk, azonban meg kell jegyezzük, hogy a társadalmi, gazdasági szempontból elmaradott térségek meghatározásánál a koncepció korábbi változataiban jelzett megítélést ill. minősítést tartjuk elfogadhatónak. Nevezetesen hogy azok a megyék ahol a GDP nem éri el az országos átlag 75 %-át, egységesen ebbe a kategóriába tartozzanak - egyébként a jelenlegi koncepció tervezetnek is szinte minden megállapítása ezt a tényt bizonyítja.

A magyar területi tagozódáson belül a regionális szint megjelenése jelentősen segítheti az UNIÓ strukturális alapjaihoz történő hozzáférhetőséget. Véleményünk szerint a tervezési-statisztikai régiók mellett különös jelentőséggel bírnak a kölcsönös érdekek alapján létrehozott funkcionális régiók.

Az Észak-Magyarországi régió fejlesztési irányainál a koncepció leszögezi, hogy "Az "iparára sokáig büszke" régiónak tudomásul kell vennie, hogy számára is vége van a XIX. századi jellegű ipari fejlődési pályának, s szemléletében is változtatnia kell". Ez a megjegyzés leértékeli a térség lakosságát, hibáztatva mindazzal, amit az elmúlt évtizedekben nem önként vállalt, hanem amibe bekényszerítették.

A térség idegenforgalmi "termékeit" jól összegzi a koncepció, "csupán" a régió legnagyobb városát, Miskolcot, hagyja ki a történelmi és kulturális értékekkel rendelkező városok sorából, ezt feltétlenül pótolandónak tartjuk.

A területfejlesztés intézmény és eszközrendszere fejezetben az intézmények vonatkozásában taglalja a koncepció a területfejlesztési törvény kapcsán létrejött különböző, a decentralizált döntési rendszer megvalósulását szolgáló intézménytípusokat.

Ennek keretében emeli ki a megyei jogú városok fejlesztésének jelentőségét és fontosságát, miután az döntően befolyásolja a megye helyzetét, fejlődési perspektíváit és ütemét.

Sürgős feladatnak tartjuk a területfejlesztési, támogatási, ösztönzési rendszeren belül a területileg differenciált pénzügyi-szabályozási eszközök kidolgozását és alkalmazását. (Területünkön az acélipari válság kapcsán számtalan kormányhatározat azonnali határidővel írta elő a pénzügyminiszternek a térségi preferencia rendszer kidolgozását, azonban a mai napig ebben érdemi lépés nem történt.)

A koncepció záró fejezetében a regionális politika középtávú prioritásai és programjai jól határozzák meg azokat a célkitűzéseket, melyek megvalósítása biztosítéka lehet egy kiegyensúlyozott területfejlesztési folyamat megvalósításának.